

KABINET HAVEL - Úsvit v Čechách

cyklus diskusí s kritickou reflexí současné české společnosti

listopad 2008 - listopad 2009

www.usvitvcechach.cz

ČESKÁ ZKUŠENOST - o směřování české společnosti mezi lety 68-89

17. listopadu 2008 20:00 hod. Divadlo Husa na provázku

hosté: Pavel Kohout, Michal Horáček, Jiří Voráč

moderátorka: Renata Kalenská

Mladá česká (ne)zkušenost

**Martina Dočkalová - studentka Masarykovy univerzity - Mediální studia a žurnalistika,
Mezinárodní vztahy, Novořecký jazyk a literatura**

Jedna z mála věcí, které si pamatuji z doby vlády komunistů v Československu je pěkně vypečený narozeninový dort. V listopadu 1989 mi byly čtyři roky. Koho by napadlo, že kvůli tomu k tématu komunismu v Česku nemám co říct, mýlil by se. Na to, abych si udělala úsudek o tom, že na komunismu zkrátka není něco v pořádku, bezprostřední zkušenost s ním ani nepotřebuji. A nejsem sama.

Osobně neznám ani jediného svého vrstevníka, který by někdy volil komunisty. Proč? O zkušenost s režimem jít nemůže. Ani to není proto, že by skutečně znali komunistické „ideály“ a program. Důvod je mnohem prozaičtější: komunisté zkrátka nejsou v módě.

„Komunisti jsou jako zombie,“ odpověděl mi na otázku, proč nemá rád KSČM, o rok mladší kamarád. „Zoufale sebou třepou, i když už jsou vlastně dávno mrtví.“ Poněkud jadrně řečeno, ale v podstatě se to shoduje i s mým vlastním názorem. Současná KSČM nedokázala - a troufám si říct, že ani nikdy nedokáže - najít témata, která by dnešní ambiciózní mladé lidi mohla zaujmout. Pro generaci dvacátníků je Marx, o jehož názory se komunisté dodnes opírají, neznámým pojmem, komunismus omylem rodičů a prarodičů a KSČM „antisexy“ stranou zatrpklých dědků a babek.

Tím samozřejmě nechci snižovat jejich potenciální nebezpečnost. Naopak, hodně jsem o ní uvažovala. Zvláště v souvislosti s tím, že se čas od času obnoví diskuse o zákazu té či oné strany nebo symbolu. Dříve mi jen úvahy o podobných zákazech byly proti mysli. Říkala jsem si: V čem by byla demokracie lepší než totalita, kdyby určité názory potlačovala? Dnes si ale myslím něco jiného.

Můj názor změnili sami komunisté (a nacionalisté, kteří nedávno řádili v Litvínově). Velice rádi mluví o svobodě slova. Pochopitelně jen do té doby, dokud se jim to hodí. Pokoušejí se tak zneužít demokratických principů ve svůj prospěch. Pokrytectví je pro extremisty typické. Chválím zákonodárce, že byli tak prozíraví a dokázali do trestního zákoníku začlenit i článek o zákazu propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod občanů. Chválila bych je i tehdy, kdyby se rozhodli zakázat také jakoukoliv extrémistickou stranu, ať už národní, dělnickou nebo tu komunistickou.

Oproti jiným „vzrostlým“ demokraciím je totiž zatím ta naše křehká jako sazenička – je třeba o ni pečovat. Případný zákaz jakékoliv extremistické strany, nijak neomezí ničí právo vyjádřit vlastní názor ani ničí svobodu. Naopak tuto svobodu pomůže zachovat.